

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/32792-3
Saksbehandler Mats Stave Aanonsen

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	29.05.2026

Søknad om tilskudd til NM i langrenn på Hovden i 2027, 2028 og 2029

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Agder fylkeskommune har som intensjon å bevilge 500 000 kroner i årene 2027, 2028 og 2029 som bidrag til gjennomføring av norgesmesterskap i langrenn del to på Hovden.

Vedlegg

Søknad om støtte til NM i langrenn på Hovden

Sammendrag

Agder fylkeskommune bevilger 500 000 kroner i årene 2027, 2028 og 2029 som bidrag til gjennomføring av norgesmesterskap i langrenn del 2 på Hovden.

Den treårige tildelingen gir gode forutsetninger for langsiktig planlegging og investeringer som gir varig verdi utover selve arrangementene, innen idrett, frivillighet, folkehelse og næringsutvikling.

Saksopplysninger

NM i langrenn er delt i to hovedarrangementer for å fordele øvelsene og belastningen bedre gjennom sesongen, og gi utøverne mulighet til å konkurrere om NM-titler under ulike former og sesongfaser. NM del 1 arrangeres vanligvis tidlig på vinteren og inneholder normalt sprint og kortere distanseøvelser, mens NM del 2 går senere i sesongen og har hovedvekt på de lengre distansene og stafetter.

Bykle idrettslag og Hovden sportsklubb arrangerte NM i langrenn del 2 på Hovden i mars 2025. Arrangementet fikk svært gode tilbakemeldinger fra deltakere, publikum og Norges Skiforbund, og ble vurdert som et mesterskap med høy kvalitet når det gjelder organisering, frivillig innsats, logistikk og TV-produksjon.

Som følge av den vellykkede gjennomføringen i 2025 er arrangørklubbene nå tildelt NM i langrenn del 2 for tre påfølgende år – 2027, 2028 og 2029. Ifølge Norges Skiforbund er dette en historisk tildeling, blant annet for å sikre forutsigbarhet og god TV-dekning. Mesterskapene skal sendes direkte på NRK med om lag 14–15 timer sending hvert år, til sammen nærmere 50 timer direkte TV over treårsperioden. Hvert NM samler om lag 1000 utøvere og rundt 1500 inkludert støtteapparat. Arrangementene går over tre til fire dager og omfatter både junior- og seniorklasser.

Kommunen og arrangørklubbene er godt i gang med rehabilitering og oppgradering av langrennsarenaen for å møte dagens krav til sikkerhet, kapasitet og moderne konkurranseformer. Kommunen har bevilget 500 000 kroner til tiltakene som skal gjennomføres, og kommunen er i dialog med fylkeskommunen med tanke på spillemidler til anleggsutviklingen. Det skal også søkes kommunen om et tilskudd til arrangementet, som inkluderer en snøgaranti som et risikodempende tiltak dersom forholdene gjør det nødvendig med tilkjøring og lagring av snø.

Fylkeskommunen bidro med en støttende uttalelse til Hovdens kandidatur i forbindelse med arrangørklubbenes søknad til Norges Skiforbund om tildeling av NM i langrenn del 2. I uttalelsen ble det blant annet vist til gode erfaringer fra i 2025, høy arrangørkompetanse og arrangementets betydning for lokal stolthet og regional synlighet. Videre ble det fremhevet at et nytt NM på Hovden vil bidra til å løfte Setesdal som en aktiv og attraktiv del av Agder, og at arrangementet gir viktige ringvirkninger for næringsliv, frivillighet og lokalsamfunn. Denne vurderingen understøtter fylkeskommunens samlede positive syn på arrangementet.

Vurderinger

NM i langrenn er et av de største nasjonale vinteridrettsarrangementene i Norge. Tildelingen til Hovden for tre påfølgende år gir stabile rammer for sportslig utvikling og langsiktig rekruttering innen langrenn og vinteridrett i regionen.

Gjennomføringen av NM forutsetter betydelig frivillig innsats. Det er anslått behov for om lag 300 frivillige per mesterskap, rekruttert lokalt og regionalt gjennom idrettslag, hyttebefolkning og skiklubber i Agder. Den treårige tildelingen gir gode forutsetninger for å bygge frivillighet og arrangementskompetanse over tid, med erfaringsoverføring mellom årene og utvikling av en sterk frivillig organisasjon. Støtte til arrangementet vil bidra til å styrke flere frivillige lag og organisasjoners arbeid gjennom stor regional mobilisering av frivillige, samarbeid mellom idrettslag, skoler, kommune og fylkeskommune, samt etablering av inkluderende møteplasser og aktiviteter som kommer et bredt lag av befolkningen til gode.

Arrangørene har tydelige ambisjoner om å bruke NM aktivt som rekrutteringsarena, gjennom skole- og klubbtiltak, barneskirenn, familieaktiviteter og synliggjøring av unge utøvere. Over tid vurderes dette å kunne bidra til økt interesse for langrenn blant barn og unge, samt styrke idrettslag både lokalt og regionalt. Den treårige tildelingen gjør det mulig å jobbe systematisk og trinnvis med rekruttering, ettersom NM ikke fremstår som et enkeltstående høydepunkt, men som en del av en langsiktig utvikling av idrettsmiljøet i regionen.

Arrangørene lanserer prosjektet «Folk i form til NM», som har som mål å bruke NM som en positiv drivkraft for økt fysisk aktivitet, fellesskap og folkehelse i befolkningen i forbindelse med mesterskapene. Prosjektet er tenkt som et inkluderende og lavterskel tiltak rettet mot innbyggere i ulike aldre og med ulike forutsetninger. Ved å koble et nasjonalt idrettsarrangement til lokale aktivitetstiltak vurderes prosjektet å kunne bidra til økt deltakelse, bedre folkehelse og styrket sosialt fellesskap, samtidig som det støtter opp under den regionale planen for fysisk aktive liv og fylkeskommunens rolle som tilrettelegger for økt fysisk aktivitet i Agder.

Hovden skigymnas vurderes å kunne forvente flere positive ringvirkninger av NM-arrangementene. Mesterskap på hjemmebane over tre år gir unike muligheter for aktiv involvering av elever, blant annet som utøvere, funksjonærer, løypepersonell, arrangørstøtte og ambassadører for både arrangementet og skolen. Dette gir praksisnær læring, styrker eierskap og tilhørighet, og bidrar til å koble utdanning, toppidrett og frivillighet. Samtidig vil gjentatte TV-sendinger og nasjonal oppmerksomhet bidra til økt synlighet og attraktivitet for skigymnaset. Over tid vurderes dette å kunne få positive effekter for rekruttering av nye elever, både fra Agder og andre deler av landet, og bidra til å sikre et bærekraftig og attraktivt utdanningstilbud.

Direktesendte TV-sendinger på NRK gir betydelig nasjonal eksponering av Hovden, Setesdal og Agder som vinterdestinasjon. Dette bidrar til helårsprofilering av regionen og styrker Agders posisjon som mer enn en sommerdestinasjon. Slike arrangementer er i tråd med fylkeskommunens rolle innen reisemålsutvikling, der store idrettsarrangement vurderes som viktige verktøy for langsiktig profilering, verdiskaping og økt attraktivitet for både besøkende og næringsliv.

Fylkeskommunen støtter Visit Sørlandet og deres arbeid med arrangementsturisme, og i den forbindelse oppfordres søker til å ta kontakt med dem om et samarbeid. Arrangementene forventes å gi direkte økonomiske ringvirkninger gjennom overnatting, handel og bruk av lokale tjenester, samt indirekte effekter gjennom økt attraktivitet for framtidige arrangementer og besøk. Den treårige horisonten gir gode forutsetninger for å jobbe strategisk og langsiktig med vertskapsrollen og samspillet mellom idrett, reiseliv og lokalsamfunn, i tråd med målsettingene for bærekraftig reisemålsutvikling i Agder.

Regionplan Agder 2030

NM i langrenn på Hovden vurderes å bidra til å nå følgende mål innen idrett, frivillighet og reisemålsutvikling:

- «Alle innbyggere har tilgang på gode arenaer for kultur, idrett og fysisk aktivitet i nærmiljøet, der de kan oppleve et bredt spekter av tilbud, fellesskap og aktivitet.»
- «Agder har en sterk, selvstendig og mangfoldig frivillighet.»
- «Kultur, idrett og en unik kulturarv gjør Agder til en attraktiv region, som trekker et voksende antall besøkende fra inn- og utland.»

Arrangementene legger til rette for økt aktivitet og deltakelse for barn og unge gjennom styrking av tilbudet innen idrett og frivillighet. Dette kan bidra til bedre fysisk og psykisk helse, økt inkludering og tilhørighet, samt flere sosiale møteplasser.

Økonomiske konsekvenser

Budsjettvedtak for enkeltår kan ikke gjøres i før budsjettene er politisk vedtatt. Det tas sikte på å bevilge et tilskudd på 500 000 kroner per år i 2027, 2028 og 2029. Det foreslås at støtten gis som del av et spleiselag mellom allerede etablerte tilskuddsordninger innen:

- idrett og fysisk aktivitetstiltak (2/5)
- styrking av frivillig aktivitet og deltakelse (2/5)
- reisemålsutvikling i Agder (1/5)

Midlene settes av i tre påfølgende år innenfor gjeldende rammer for de etablerte ordningene. Det tas forbehold om endring i innretningene på dagens tilskudd; i så fall vil forpliktelsene overfor arrangementene i Bykle ivaretas gjennom reviderte tilskuddsordninger.

Konklusjon

Agder fylkeskommune har som intensjon å bevilge 500 000 kroner i både 2027, 2028 og 2029 som bidrag til gjennomføring av NM i langrenn del 2 på Hovden.

Den treårige NM-tildelingen gir grunnlag for verdiskaping, varige investeringer, systematisk arbeid med rekruttering og frivillighet, og styrking av fylkeskommunens eget utdanningstilbud. Den langsiktige tilnærmingen vurderes å gi bedre effekt av offentlige midler enn støtte til enkeltstående arrangement.

Kristiansand, 08.05.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør